

Олена Мамонова

*Донецький державний університет внутрішніх справ
м. Кропивницький (Україна)*

Особливості складання навчально-методичних посібників з іноземної мови

Анотація. У статті обґрунтовано необхідність створення нового покоління підручників з іноземної мови. Визначено дидактичні та методичні умови, за яких організація роботи з підручником на занятті буде ефективною та сприятиме формуванню у здобувачів вашої освіти навичок міжкультурного спілкування. Наведено результати впровадження в процес навчання англійської мови нового навчально-методичного посібника, створеного викладачами кафедри.

Ключові слова: підручники, посібники, здобувачі вищої освіти, навчальний матеріал, вправи.

Abstract. The article substantiates the need to create a new generation of foreign language textbooks. The didactic and methodical conditions under which the organization of working with the textbook in class will be effective and will contribute to the formation of intercultural communication skills in the students of your education have been determined. The results of the introduction into the process of learning English of a new teaching and methodical manual created by the teachers of the department are given.

Key words: textbooks, manuals, applicants for higher education, educational material, exercises.

Зростаючі потреби у спілкуванні та співпраці між країнами і людьми з різними мовами та культурними традиціями, нова освітня система в Україні вимагають суттєвих змін у підході до викладання, оновлення змісту та методів навчання іноземних мов у закладах вищої освіти. Знання іноземних мов є важливою передумовою для особистих, культурних, професійних та економічних контактів. На сучасному етапі створено значну кількість підручників і посібників для навчання іноземних мов. На жаль, значна

кількість підручників є поверхневими, несистемними і не відповідають принципам і вимогам професійного спрямування.

У вищій освіті наявні загальні положення про порядок підготовки і видання підручників та навчальних посібників, у яких даються загальні настанови щодо змісту підручника; більш конкретні вимоги сформульовано до його структури та обсягу. Загальність таких положень є зрозумілою, оскільки їх розроблено для укладання підручників з усіх дисциплін.

Навчальні посібники з курсу іноземної мови мають бути інформаційно-насиченими, вони одночасно мають містити як іншомовні лексико-граматичні матеріали, так і матеріали, що висвітлювали професійно значущу сферу діяльності майбутніх фахівців-правоохоронців. Проте, як свідчить практика, лише за певних умов підручник може справді відігравати роль ефективного засобу навчання та сприяти формуванню навичок професійного спілкування.

Саме тому, враховуючи теоретичні дослідження вітчизняних та зарубіжних науковців, нами було розроблено навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти спеціальності «Право (поліцейські)» закладів вищої освіти системи МВС України. Навчально-методичний посібник було складено з метою навчити здобувачів вищої освіти володіти правничою лексикою, полегшити вивчення іноземної мови (англійської) за фахом, вдосконалити іншомовну компетенцію майбутніх правоохоронців. Ця мета досягається шляхом занурення реципієнта у професійні ситуації завдяки опрацюванню автентичних матеріалів та комунікативній спрямованості завдань. Структура навчально-методичного посібника побудована так, що мовний матеріал презентується на всіх рівнях мовленнєвої діяльності: читання, писання, мовлення, аудіювання.

Найбільш типовими в укладанні підручників є такі недоліки: відсутність чіткого розподілу навчального матеріалу відносно тематики; нечіткість формулювання завдань; порушення послідовності вправ; методична неправильність побудови вправ; відсутність комунікативного спрямування переважної більшості вправ; нечітка організація контролю; відсутність прав для курсантів з низьким рівнем володіння

англійською мовою; невідповідність навчального матеріалу майбутній професії. Тому при складанні навчально-методичного посібника були враховані вивчені недоліки.

Посібник складається з 5 розділів, які відповідають темам робочої програми з дисципліни «Іноземна мова професійного спрямування (англійська)», граматичного довідника з різноманітними вправами та текстів для самостійного опрацювання [1].

Матеріал посібника побудований так, щоб здобувачі та використовували його як під час аудиторних занять, так і у ході самостійного опрацювання розмовних тем для розвитку усного мовлення.

Таким чином, включення у зміст посібника професійно значущого мовного матеріалу сприяло формуванню в курсантів комунікативної компетентності та осмисленню сфери їхньої майбутньої професійної діяльності. Проблемність завдань сприяла розвитку інтелекту, дослідницького й творчого мислення майбутніх поліцейських, а також умінню прийнятно й доцільно варіювати свою іншомовну комунікативність залежно від психологічних факторів спілкування.

Список використаних джерел

1. Волік О.В., Мамонова О.І. Англійська мова професійного спрямування: навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти спеціальності «Право (поліцейські)» Маріуполь, 2021. 222 с.